

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Název zakázky: Aktuální analýza výzev v oblasti šíření inovací a digitalizace a návrh zaměření priorit Národní RIS3 strategie po roce 2025

Kontextové informace

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (dále jen Národní RIS3 strategie) je koncepčním dokumentem zajišťujícím efektivní zacílení prostředků z evropských, národních i územních rozpočtů adekvátně doplněných soukromými zdroji na podporu orientovaného a aplikovaného výzkumu a inovací v prioritně vytyčených perspektivních oblastech. Existence této strategie je klíčovým předpokladem pro čerpání prostředků z EFRR v cíli politiky 1 – Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace, a to zejména ve dvou specifických cílech, konkrétně SC 3i) posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií a SC 3iv) rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání.

Existence a realizace strategie inteligentní specializace představuje dle návrhu relevantního nařízení základní podmínku pro uskutečňování intervencí kohezní politiky Evropské unie (EU) v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (VaVal). Jedná se o základní podmínku Řádná správa vnitrostátní nebo regionální strategie pro inteligentní specializaci¹ (dále jen základní podmínka), jejíž 7 kritérií musí být plněno průběžně, po dobu celého programového období 2021–2027. Ministerstvo průmyslu a obchodu je gestorem plnění této základní podmínky, spolugestory jsou RVVI (Úřad vlády ČR) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Uvedená kritéria uvádí, že se strategie pro inteligentní specializaci musí opírat o:

1. Aktuální analýzu výzev pro šíření inovací a digitalizaci

- Existenci příslušné regionální/vnitrostátní instituce nebo subjektu odpovědného za řízení strategie pro inteligentní specializaci
- Nástroje monitorování a hodnocení na měření výsledků vzhledem k cílům strategie
- Fungování spolupráce se zúčastněnými stranami („procesu objevování podnikatelského potenciálu“ EDP)
- Opatření nezbytná ke zlepšení vnitrostátních nebo regionálních systémů výzkumu a inovací
- Opatření na podporu průmyslové transformace
- Opatření pro posílení spolupráce s partnery mimo daný členský stát v prioritních oblastech podporovaných strategií pro inteligentní specializaci

V lednu 2021 došlo ke schválení Národní RIS3 strategie 2021-2027 vládou ČR a následně pak v květnu 2022 i Evropskou komisí. Ve snaze o průběžné plnění základní podmínky (zejména kritéria 1 - Aktuální analýza výzev pro šíření inovací a digitalizaci), dosažení dynamičnosti a dalšího zdokonalení celého procesu, tj. neustálého

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních [č. 2021/1060](#) ze dne 24.6.2021 o společných ustanoveních o Evropském fondu regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza (dále též Obecné nařízení).

sledování a zohlednění nových společenských výzev a technologických trendů, předložilo MPO projektový záměr „Aktualizace analýz a vytěžení EDP procesu pro upgrade Národní RIS3 strategie“, financovaný z OP TP+, jehož součástí je i vypracování „Aktuální analýzy v oblasti šíření inovací a digitalizace“. Tato analýza bude jedním z hlavních vstupů pro aktualizaci hlavního dokumentu Národní RIS3 strategie, která je plánována na rok 2025.

Požadované vymezení předmětu zakázky

Předmětem analýzy bude identifikace významných technologických a společenských výzev, kterým bude ČR v budoucnu čelit a posouzení relevance těchto výzev pro RIS3 s ohledem na výzkumné a aplikační kapacity v ČR. Vedle prohloubení poznatků u již řešených celospolečenských výzev (např. klimatické změny a odolnost společnosti proti bezpečnostním hrozbám) půjde i o identifikaci nových celospolečenských výzev, které budou řešeny prostřednictvím výzkumu, vývoje a inovací.

Analýza by měla být zaměřena na tyto oblasti:

1. Analýza technologických trendů s vazbou **na identifikované společenské výzvy** pro ČR

Předmětem bude analýza dynamiky současného technologického rozvoje v oblastech progresivních technologií s důrazem na digitální technologie (zejména umělá inteligence) a analýza vazeb těchto technologií na identifikované společenské výzvy (např. výstupy z projektu FuturePro, které jsou k dispozici na www.megatrendy.cz). Její součástí bude zmapování hlavních technologických trendů v ČR a dále nalezení provazeb na již identifikované / řešené společenské výzvy.

V rámci této části analýzy by měly být dále zmapovány finanční investice do rozvoje a aplikace technologií umělé inteligence (včetně výzkumu, vývoje a inovací) mezi lety 2019 a 2023. Zároveň by měly být reflektovány dosavadní trendy v oblasti financování umělé inteligence s důrazem na rozlišení investic do různých odvětví. Analýza bude zohledňovat také zdroj daných investic, včetně zahraničních.

2. Identifikace progresivních směrů výzkumu reagujících **na budoucí společenské výzvy** a reflektující současné technologické trendy a očekávaný budoucí technologický rozvoj.

V tomto dopředném pohledu bude předmětem analýzy identifikace výzkumných směrů v progresivních technologických oblastech reagujících na budoucí společenské výzvy. Cílem je poskytnout vodítka k popisu současných a očekávaných digitálních technologií potřebných k řešení budoucích společenských výzev. Důraz bude kladen zejména na trendy v oblasti datové ekonomiky a umělé inteligence a jejich vlivy na konkurenceschopnost ČR, a to i ve vazbě na projednávanou evropskou legislativu.

3.1 Analýza **stakeholderů**

Do připravované analýzy je potřeba zahrnout i tzv. analýzu stakeholderů pro identifikaci výzkumných a aplikačních kapacit a potenciálu ČR pro realizaci výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oblastech. Předmětem bude analýza existujících kapacit v identifikovaných progresivních technologických oblastech (zejména umělé inteligence). Zohledněny budou kapacity jak ve veřejném, tak i soukromém sektoru. Kde to bude možné a relevantní, bude posouzena také kvalita realizovaného výzkumu v mezinárodním srovnání.

3.2 Analýza subjektů se statutem „**prověřený výzkumný pracovník**“

Dále by měla být provedena analýza možných subjektů, kteří by mohli získat status „prověřených výzkumných pracovníků“ dle nařízení 2022/2065 o jednotném trhu digitálních služeb. Těmto výzkumným pracovníkům může být na jejich žádost udělen přístup k údajům velmi velkých online platform nebo velmi velkých online vyhledávačů (platformy nebo vyhledávače, které mají průměrný měsíční počet aktivních příjemců vyšší než 45 mil.). Přístup má být udělen např. občanským společnostem, které provádějí vědecký výzkum s cílem posouzení systémových rizik na těchto platformách a vyhledávačích.

3.3 Síťování výzkumných a inovačních subjektů

Neméně důležitý je i prvek síťování výzkumných a inovačních subjektů, resp. identifikace existujících sítí národní a mezinárodní spolupráce, prostřednictvím kterých mohou být nové znalosti a výsledky výzkumu, vývoje a inovací efektivně šířeny. Analýza se zaměří na posouzení existujících sítí spolupráce, včetně identifikace příkladů dobré praxe při jejich vzájemné spolupráci. Snahou bude zachytit existující kooperativní vazby v systému VaVal v ČR mezi jednotlivými organizacemi v identifikovaných progresivních oblastech.

4. Mapování a empirická analýza

Nedílnou součástí analýzy bude i mapování a empirická analýza složených indikátorů (minimálně na národní, ale i mezinárodní úrovni), která bude objektivně ukazovat postavení ČR v technologických trendech, resp. směřování tuzemského výzkumu a inovací v oblasti digitálních technologií (např. EIS – European Innovation Scoreboard, DESI – The Digital Economy a Society Index atd.). Kvantitativní popis vlivu hlavních digitálních technologií na identifikované společenské výzvy, resp. jejich proxy proměnné, umožní podporovat takové technologie, které by nejvíce přispívaly k jejich řešení (např. vliv umělé inteligence na trh práce, na snižování skleníkových plynů nebo energetická náročnost umělé inteligence). Analýza relevantních indikátorů zároveň bude zahrnovat cíle vyplývající z Politického programu [Digitální dekáda \(PPDD\)](#), které se dotýkají oblasti digitální transformace podniků a digitální infrastruktury. Tyto indikátory budou nápomocné nejen pro zhodnocení současného stavu ve vztahu k cílům PPDD, ale zároveň budou využitelné pro sledování trendů a vývoje v rámci procesu naplňování cílů až do roku 2030.

Očekávané výstupy

- koncept v zadané struktuře (včetně definování indikátorů – závislých i nezávislých proměnných – a popis modelu hodnocení závislosti vybraných indikátorů pro bod 4), (česky)
- průběžná zpráva s předběžnými výsledky empirických analýz a jejich interpretace (česky)
- předběžný závěrečný dokument (česky)
- finální akceptovaná analýza včetně zkrácené verze, manažerského přehledu a prezentace (vše česky a anglicky)

Harmonogram

- 1. etapa **ihned po podpisu smlouvy (říjen) – prosinec 2023**
Komunikace se zadavatelem; předání podkladů a vypracování detailního harmonogramu; nastavení parametrů analýzy, přesného seznamu zdrojů

listopad 2023 – předání konceptu v zadané struktuře (včetně definování indikátorů a popis modelu hodnocení závislosti vybraných indikátorů v češtině)

do 20. prosince 2023 – předání akceptovaného konceptu

➤ 2. etapa

leden – srpen 2024

únor 2024 – setkání expertní pracovní skupiny k dosavadním výsledkům prací

březen 2024 – předání průběžné zprávy s předběžnými výsledky empirických analýz a jejich interpretace (v češtině)

do 26. dubna 2024 – oponentura a vypořádání připomínek včetně předání dokumentu

květen 2024 – setkání expertní pracovní skupiny

červen 2024 - předání předběžného závěrečného dokumentu (v češtině)

do 15. července 2024 - oponentura a vypořádání připomínek včetně předání akceptovaného dokumentu

do 30. srpna 2024 předání finální akceptované analýzy včetně zkrácené verze, manažerského přehledu a prezentace (vše česky i anglicky)